

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан соціально-гуманітарного факультету

Оксана ГОМОТЮК

« 31 » 08 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

» 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Психологія соціального впливу»
ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань – 23 Соціальна робота
спеціальність – 231 Соціальна робота
освітньо-наукова програма – «Соціальна робота та соціальна політика»

кафедра психології та соціальної роботи

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екзамен (сем.)
Денна	1	2	30	15	5	4	126	180	2

31.08.2023

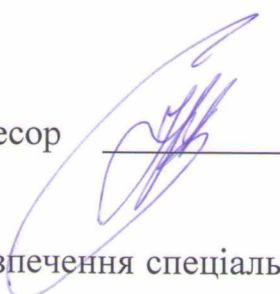
Тернопіль – ЗУНУ
2023

Робоча програма складена на основі освітньо-наукової програми підготовки магістра галузі знань 23 Соціальна робота, спеціальності 231 Соціальна робота, затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 10 від 23 червня 2023 року).

Робочу програму склав професор кафедри психології та соціальної роботи, д.психол.н., професор **Фурман Оксана Євстахіївна**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та соціальної роботи, протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри психології та соціальної роботи, д.психол.н., професор

Андрій ГІРНЯК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Соціальна робота» протокол № 1 від «30» серпня 2023 р.

Керівник групи забезпечення спеціальності к.пед.н., доцент

Зоряна КРУПНИК

Гарант ОНП «Соціальна робота та соціальна політика» к.ю.н., доцент

Оксана ЯРЕМКО

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Психологія соціального впливу»

1. Опис дисципліни «Психологія соціального впливу»

Дисципліна «Психологія соціального впливу»	Галузь знань, спеціальність, ОНП, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS - 6	галузь знань – 23 Соціальна робота	Статус дисципліни обов'язкова Мова навчання Українська
Кількість залікових модулів - 4	Спеціальність – 231 Соціальна робота	Рік підготовки: <i>Денна - 1</i> Семестр: <i>Денна - 2</i>
Кількість змістових модулів - 3	освітньо-наукова програма - «Соціальна робота та соціальна політика»	Лекції: <i>Денна - 30 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна - 15 год.</i>
Загальна кількість годин - 180	Ступінь вищої освіти - магістр	Самостійна робота: <i>Денна - 126 год.</i> Індивідуальна робота – 5 год. Тренінг – 4 год.
Тижневих годин: Денна форма навчання - 12 з них аудиторних – 3		Вид підсумкового контролю – <i>екзамен</i>

2. Мета й завдання вивчення дисципліни «Психологія соціального впливу»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Програма та тематичний план дисципліни спрямовані на глибоке та ґрунтовне оволодіння студентами знаннями із курсу “Психологія соціального впливу”, а також на процес формування умінь, навичок й норм та їх застосування у суспільному житті.

Проблематика соціально-психологічного впливу і сьогодні залишається важливою сферою не лише наукових, а й практичних інтересів особистості соціального працівника. Це пов'язано з тим, що зазначене явище спрямоване на розкриття структури, механізмів, принципів, класів, способів, методів, технік управління психодуховними станами. Фундаментальне розуміння проблеми соціального впливу дасть змогу кожному спеціалісту розв'язати питання щодо професійного пізнання соціально-психологічної реальності у поєднанні із його власним життєвим досвідом.

Предметом вивчення цього навчального курсу є *соціальний вплив* як основа розвивальної освітньої взаємодії між викладачем та студентами. Відповідно до загальнометодологічного погляду на природу цього соціального феномена є підстави стверджувати, що ця проблема відіграє роль “стрижневої, “результативної” у психології й обґрунтовується як системоутворювальна категорія, що окреслює цільову перспективу (пошуки законів управління

психічними явищами), прикладний потенціал і світоглядний підхід сучасної науки, пов'язаний із дієвістю відкритих закономірностей для вдосконалення соціальної практики спеціалістів. Конкретний рівень *методологічного* узагальнення повинен показати, що саме *категорія соціального впливу* становить головне *поняття* прикладної методології, що досі повно відсутня у вітчизняній науці. Адже функція останньої - поєднати теоретичну і практичну гілки психології, тобто науковий підхід і безпосередню життєактивність, тотальну вітальність задля її доречного керівництва.

Мета курсу: підготовка висококомпетентного спеціаліста - соціального працівника із світовим рівнем теоретико-соціально- психологічної грамотності, активної громадянської толерантної позиції як важливої складової його повсякденної практичної діяльності.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

У результаті вивчення курсу “Психологія соціального впливу” студенти повинні:

- оволодіти загальнометодологічним, теоретичним і практичним поглядами щодо природи цього соціального феномена;
- вміти застосовувати необхідні здобуті знання у практичній діяльності, а саме під час нормотворення і здійснення конкретних вчинкових дій;
- аналізувати, порівнювати й узагальнювати свою та інших суспільну діяльність із клієнтами у соціальній сфері;
- набути навичок міжособистісної чи міжгрупової професійної взаємодії з оточенням, а також психологічного захисту від негативного стороннього впливу і розв'язання соціальних конфліктів.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

ФК17. Здатність консультувати з питань соціального захисту різним групам населення, що опинилися у складних життєвих обставинах

ФК18. Здатність до експертизи процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг.

ФК20. Здатність до оволодіння навичками науково-дослідницької, організаційно-адміністративної, а також методичної діяльності з розробки і реалізації соціальних програм.

ФК21. Здатність розробляти концептуальні засади, висувати робочі гіпотези досліджуваної соціальної проблеми, обирати методи, розробляти та застосовувати інструментарій, проводити теоретичне та емпіричне дослідження, аналізувати й узагальнювати та презентувати результати, обґрунтовувати його висновки.

ФК22. Здатність планувати та здійснювати соціальні дослідження з метою виявлення й аналізу соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.

2.4. Передумови для вивчення дисциплін

Набуття студентами компетентності з курсу можливе за актуалізації їхніх знань з дисциплін: «Соціально-психологічна допомога населенню», «Пенсійне забезпечення».

2.5. Результати навчання:

ПРН 23. Здійснювати моніторинг та оцінку стану соціального проекту, програми, що реалізуються.

ПРН 24. Здійснювати моніторинги інновацій шляхом оцінювання нововведень в соціальній роботі.

ПРН 26. Аналізувати ефективність реалізації соціально-економічної підтримки населення, соціальної допомоги, пенсійного забезпечення і страхування та здійснювати відповідну експертизу в межах напрямку діяльності.

ПРН 27. Володіти навичками науково-дослідницької, організаційно-адміністративної, а також методичної діяльності з розробки і реалізації соціальних програм.

3. Програма навчальної дисципліни «Психологія соціального впливу» Змістовий модуль I.

Концепції соціального впливу в зарубіжній психології

Тема 1. Соціально-психологічний вплив як теоретична, методологічна і практична проблеми.

Огляд наукових концепцій соціально-психологічного впливу. Організаційний вплив у системі інноваційної освіти. Переконавання як основоположна передумова становлення впливу. Пропаганда як масове запевнення. Ефективне переконавання та психологічний захист від нього.

Тема 2. Принципи соціально-психологічного впливу.

Змістова суть концепції соціально-психологічного впливу. Характеристика принципу взаємообміну. Послідовність і зобов'язання у системі соціальних відносин. Принципи соціального доказу і авторитету.

Правило благоприхильності та його концептуальне обґрунтування. Принцип дефіциту та психологічний захист від нього.

Тема 3. Соціальний вплив у процесі суспільної взаємодії.

Загальна характеристика моделі впливу у пізнанні Ф. Зімбардо, М. Ляйппе. Спрямування соціального впливу на поведінку та установки людини. Дія впливу на зміну установок через переконавання. Опір і підкорення як проблеми соціального впливу. Типи та стратегії соціального впливу.

Змістовий модуль 2.

Соціально-психологічний вплив та способи його розв'язання у вітчизняній психології

Тема 4. Феномен маніпуляції у плинні соціального доквілля.

Маніпуляція як різновид соціально-психологічного впливу. Ознаки, аспекти, характеристики та етапи маніпуляції. Маніпуляції у діловому спілкуванні. Психологічний захист від маніпуляції. Макіавеллізм і маніпуляція. Маніпулятивні характери. Принципи, способи, правила маніпулятивного впливу на людей.

Тема 5. Психологічний вплив у суспільному житті людини.

Взаємозв'язок стратегій і парадигм соціально-психологічного впливу. Зараження як спосіб суспільно-психологічного впливу. Соціально-психологічний аналіз навіювання, наслідування моди й чуток. Особистісний вплив і протистояння чужому тиску. Аналіз психологічного впливу і його педагогічне значення. Форми впливу у процесах управління організаційною поведінкою. Сутність соціально-психологічного впливу.

Тема 6. Роль інформаційно-психологічних впливів у інформаційній війні.

Особливості інформаційно-психологічної війни (ІПВ) проти населення України. Головні ознаки та завдання ІПВ. Особливістю впливу засобів ІПВ на індивідуальну свідомість особистості. Форми і методи ІПВ: історичний аспект. Основні об'єкти деструктивного інформаційно-психологічного впливу. Наслідки ІПВ на індивідуальну та масову свідомість.

Тема 7. Особистий вплив як соціальна проблема.

Поняття особистого впливу. Взаємозв'язок особистого впливу та влади. Лідер як впливова людина. Комунікативно-особистісні можливості впливу. Види особистісного впливу.

Змістовий модуль 3.

Організаційний вплив у контексті інноваційного навчання

Тема 8. Теоретико-методологічне обґрунтування соціально-психологічного організаційного впливу.

Вітакультурна парадигма і модульно-розвивальна стратегія в контексті оргвпливу. Взаємозв'язок різновидів змісту розвивальної взаємодії та класів соціально-психологічного організаційного впливу. Відлік часу в суспільному житті людини. Просторово-часові категорії соціально-психологічного оргвпливу. Організаційна культура як умова ефективності інноваційного соціального впливу.

Тема 9. Класи соціально-психологічного впливу.

Структура пізнавально-суб'єктного впливу та її соціально-психологічний аналіз. Раціональне переконання як метод пізнавально-суб'єктного впливу. Нормативно-особистісний взаємовплив і його структурний аналіз. Наслідування як соціально-психологічний метод. Ціннісно-індивідуальний самовплив. Метод морального вибору. Духовно-універсумне самотворення. Метод спонтанно-сенсового вибору.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни “Психологія соціального впливу”

Денна форма навчання

Теми	Кількість годин				
	Лекції	Прак-тичні занятт	Само-стійна робота	Індивіду-альна робота	Контро-льні заходи
Змістовий модуль 1. Концепції соціального впливу в зарубіжній психології					
Тема 1. Соціально-психологічний вплив як теоретична, методологічна і практична проблеми	2	2	14	—	
Тема 2. Принципи соціально-психологічного впливу	4	1	14	1	
Тема 3. Соціальний вплив у процесі суспільної взаємодії	4	1	14	—	
Змістовий модуль 2. Соціально-психологічний вплив та способи його розв’язання у вітчизняній психології					
Тема 4. Феномен маніпуляції у плинні соціального довкілля	2	2	14	2	.
Тема 5. Психологічний вплив у суспільному житті людини	4	2	14	—	М.1 — 2 год
Тема 6. Роль інформаційно-психологічних впливів у інформаційній війні	4	2	14	-	
Тема 7. Особистий вплив як соціальна проблема	2	1	14	—	
Змістовий модуль 3. Організаційний вплив у контексті інноваційного навчання					
Тема 8. Теоретико-методологічне обґрунтування соціально-психологічного організаційного впливу	4	2	14	2	
Тема 9. Класи соціально-психологічного оргвпливу	4	2	14	—	М 2 (ркр) — 2 год..
Разом:	30	15	126	5	

5. Тематика практичних занять з дисципліни «Вікова та педагогічна психологія»

Змістовий модуль I.

Концепції соціального впливу в зарубіжній психології

Практичне заняття №1

Тема. Соціальний вплив як науково-прикладна проблема

Мета: сформувати установку на усвідомлення студентами актуальності цієї навчальної дисципліни.

Питання для обговорення:

1. Концепції соціально-психологічного діяння та поняття про організаційний вплив.
2. Історія становлення проблеми впливу.
3. Пропаганда як суспільне переконання.
4. Ефективне запевнення та захист від нього.

Практичне заняття №2

Тема. Соціально-психологічний вплив у системі суспільної взаємодії.

Мета: розвинути у студентів уміння ефективно застосовувати принципи соціального впливу у суспільні стосунки.

Питання для обговорення:

1. Загальна характеристика принципів соціального впливу. Психологічний аналіз принципів взаємообміну, послідовності й зобов'язання.
2. Правила соціального доказу, авторитету, благоприхильності та дефіциту.
3. Модель соціального впливу у трактуванні Ф. Зімбардо та М. Ляйппе. Спрямування впливу на поведінку та установки людини.
4. Дія впливу на зміну установок через запевнення. Поняття про опір і підкорення.

Змістовий модуль II.

Соціально-психологічний вплив та способи його розв'язання у вітчизняній психології

Практичне заняття №3

Тема. Маніпуляція як вид соціального впливу.

Мета: забезпечити формування у соціальних працівників пізнання феномена маніпуляції задля наукового розуміння природи соціального впливу і налагодження позитивних взаємостосунків з людьми.

Питання для обговорення:

1. Поняття про явище маніпуляції.
2. Ознаки та характеристики маніпуляції. Психологічний захист від маніпуляції.
3. Відмінність та подібність між макіавеллізмом і маніпуляцією та їх характеристика.
4. Ефективний маніпулятивний вплив (за Д. Карнегі).

Практичне заняття №4

Тема. Роль інформаційно-психологічних впливів у інформаційній війні

Мета: сформувати у студентів систему основних категорій і понять інформаційно-психологічної війни (ІПВ).

Питання для обговорення:

1. Особливості інформаційно-психологічної війни (ІПВ) проти населення України.
2. Головні ознаки та завдання ІПВ.
3. Особливістю впливу засобів ІПВ на індивідуальну свідомість особистості.
4. Форми і методи ІПВ: історичний аспект.
5. Основні об'єкти деструктивного інформаційно-психологічного впливу.
6. Наслідки ІПВ на індивідуальну та масову свідомість.

Практичне заняття №5

Тема. Психологічний вплив у соціальному житті особи.

Мета: сформувати у студентів систему основних категорій і понять соціально-психологічного впливу.

Питання для обговорення:

1. Стратегії та парадигми впливу у сучасній психології. Класи діяння.
2. Психологічні способи впливу. Загальна характеристика зараження.
3. Навіювання, наслідування, моди й чутки як способи впливу.
4. Поняття про особистісний вплив. Педагогічне значення психологічного впливу (за Г.О. Баллом, М.С. Бургіним).
5. Форми впливу як механізми мотивації влади. Сутнісний аналіз соціально-психологічного впливу (за В.Г. Криськом).

Змістовий модуль III.

Організаційний вплив у контексті інноваційного навчання

Практичне заняття №6-7

Тема. Феномен особистого впливу та його психологічний аналіз.

Мета: ознайомити майбутніх соціальних працівників із явищем особистого впливу та показати його відмінності від особистісного.

Питання для обговорення:

1. Соціально-психологічний аналіз феномена особистого впливу та його зв'язок із поняттями “влада” і “лідерство”.
2. Явище лідарства і його різновиди.
3. Лідер як впливова людина.
4. Соціальна характеристика типів особистого впливу.

Практичне заняття №8-9

Тема. Соціально-психологічний організаційний вплив та його класи.

Мета: розвивати соціально-психологічну установку щодо виявлення кожним студентом образів суб'єктивної реальності.

Питання для обговорення:

1. Світоглядні універсалії та складові вітакультурної парадигми.
2. Час та особливості його перебігу у модульно-розвивальному процесі.
3. Організаційна культура в контексті інноваційного впливу.
4. Пізнавально-суб'єктний і нормативно-особистісний впливи.
5. Ціннісно-індивідуальнісний та духовно-універсумний класи впливу.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

КПЗ виконується студентами у формі письмового опрацювання наукових статей, окремих посібників, що стосуються навчального курсу “Психологія соціального впливу” та здійснення їхнього соціально- психологічного аналізу.

Перелік статей:

1. Фурман О. Є. Взаємоспричинення парадигм, стратегій, класів і методів соціально-психологічного впливу. *Психологія і суспільство*. 2019. № 2. С. 4465.
2. Фурман О.Є. Особистість і час: діалектика взаємодії. *Психологічні засади розвитку психодіагностики та корекції особистості в системі неперервної освіти* : зб. матеріалів III Подільської наук.-практ.конф (Вінниця, 21-22 березня 2018р.). Вінниця: КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти», 2018. С. 173-175.

3. Фурман О.Є. Розвиток творчої особистості професіонала із соціальної роботи: циклічно-вчинковий підхід. *Розвивальний потенціал сучасної соціальної роботи: методологія та технологія* : мат-ли XV Міжнар. наук.- практ. конф. (Київ, 15-16 березня 2018р.). Київ: КНУ імені Тараса Шевченка, 2018. С. 245-247..

Варіанти КПЗ

1. Проблеми конформізму та підкорення у дослідженнях С. Московічі.
2. Комунікація як форма пропаганди.
3. Спілкування як механізм впливу.
4. Аналіз структури соціально-психологічного впливу за В.А. Янчуком.
5. Соціально-психологічні засоби впливу.
6. Поняття про маніпуляцію у підході Є.В. Сидоренко.
7. Сутність концепції тренінгу впливу за Є.В. Сидоренко.
8. Методи психологічного впливу за Т.С. Кабаченко.
9. Порівняльний аналіз класів впливу за Г.О. Ковальовим та О.Є. Фурман.
10. Лідер як впливова людина.
11. Феномен впливу у соціальних групах.
12. Значення емоцій під час професійного впливу на інших.
13. Засоби, методи, способи соціально-психологічного впливу.
14. Влада і лідерство як чинники впливу.
15. Вплив особистості викладача на соціальний розвиток студента.

7. Самостійна робота студентів

№ п/п	Теми
1.	Соціально-психологічні особливості конформності як вияв залежності у поведінці
2.	Явище впливу у соціальних групах
3.	Психологічна роль маніпулятивного впливу на масову свідомість і поведінку
4.	Роль емоцій під час професійного впливу на інших
5.	Харизматичний лідер як впливова людина

8. Тренінг з дисципліни

Організація і проведення тренінгу з дисципліни «Психологія соціального впливу»

Тренінг ефективного спілкування

Спілкування між людьми - надзвичайно складний процес. Неefективність спілкування може бути пов'язана з повною або частковою відсутністю того або іншого комунікативного вміння (наприклад, вміння орієнтуватися та поводитися в конкретній ситуації). Неefективність спілкування може також бути пов'язана із недостатнім рівнем самоконтролю одного із суб'єктів цього спілкування (наприклад, через невміння подолати власну Perezбудженість, імпульсивність, агресію тощо). Кожний із нас навчається самоконтролю впродовж усього свого життя, набуваючи досвіду, який здебільшого базується на помилках і розчаруваннях.

Безумовним позитивним моментом тренінгу є можливість отримати оцінку своєї поведінки з боку, порівняти себе з оточуючими та скоригувати своє спілкування в майбутніх реальних ситуаціях. Слід пам'ятати про те, що як під час тренінгового заняття, так і в реальному житті набагато легше помітити помилки та неточності в спілкуванні своїх близьких, співробітників, керівників, аніж власні.

Мета тренінгу - сприяння опануванню його учасниками прийомів і технік ефективного спілкування завдяки використаним під час нього ігрових вправ та технік активного слухання.

Завдання тренінгу:

- розширення можливостей встановлення контакту в різних ситуаціях спілкування;
- відпрацьовування навичок розуміння інших людей, себе, а також взаємин між людьми;
- опанування навичок ефективного слухання;
- активізація процесу самопізнання та самоактуалізації;
- розширення діапазону творчих здібностей у системі «людина-людина».

Структура тренінгу

Частина тренінгу	Завдання тренінгу	Вправи
Вступна	Створити сприятливий психологічний простір. Засвоїти правила роботи групи. Налагодження зворотнього зв'язку “студент-група” і “група-студент”.	Знайомство. Правила. Розминка. Очікування. Вправи на рефлексію.
Основна	Відпрацьовування навичок розуміння інших людей, себе, а також взаємин між людьми; формування умінь, навичок ефективного слухання.	Інтерактивні техніки. Вправи на формування взаєморозуміння партнерів зі спілкування на невербальному рівні.
Заключна	Підведення підсумків щодо процесу роботи. Оцінка отриманого досвіду. Налаштування учасників на атмосферу звичайного життя.	Вправи на рефлексію та відновлення сил учасників. Прощання.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Психологія соціального впливу» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування;
- залікове тестування та опитування;
- ректорська контрольна робота;
- оцінювання результатів КППЗ.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Психологія соціального впливу” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4 (екзамен)
20 %	20 %	20 %	40%
1. Усне опитування під час занять (5 теми по 10 балів = 50 балів). 2. Письмова робота 50 балів	1. Усне опитування під час занять (4 теми по 10 балів = 40 балів). 2. Письмова робота 60 балів	1. Написання та захист КППЗ = 80 балів. 2. Виконання завдань під час тренінгу = 20 балів.	1. Відповідь на 2 запитання, кожне з яких 25 балів. У підсумку 50 балів. 2. Розв'язання 10 тестів по 5 балів = 50 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74		D (задовільно)
60-64	задовільно	E (достатньо)
35-59		FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34	незадовільно	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Електронний варіант лекцій та практичних занять	1-9
2.	Програмне забезпечення: Microsoft Office Word, Microsoft PowerPoint, AIMP, Moodle.	1-9
3.	Технічне забезпечення: ноутбук, проектор.	1-9

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- Андрущенко Т.В., Зеленін В.В. Психологія політичної пропаганди : методичні рекомендації для самостійної роботи студентів. Київ : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2021. 89 с.
- Гнатенко П. Соціальна філософія та соціальна психологія: діалектика взаємовідносин. *Грані*. 2020. Т. 23, № 5. С. 87-95.
- Панченко О.А., Кабанцева А.В. Людська психіка в інформаційній небезпеці. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського*. Серія: Державне управління. Том 31 (70) № 3. 2020. С. 226-233.
- Фурман О. Є. Взаємоспричинення парадигм, стратегій, класів і методів соціально-психологічного впливу. *Психологія і суспільство*. 2019. № 2. С. 44-65.
- Фурман О.Є. Особистість і час: діалектика взаємодії. *Психологічні засади розвитку психодіагностики та корекції особистості в системі неперервної освіти* : зб. матеріалів III Подільської наук.-практ. конф (Вінниця, 21-22 березня 2018р.). Вінниця: КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти», 2018. С. 173-175.
- Фурман О.Є. Розвиток творчої особистості професіонала із соціальної роботи: циклічно- вчинковий підхід. *Розвивальний потенціал сучасної соціальної роботи: методологія та технологія* : мат-ли IV Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 15-16 березня 2018р.). Київ: КНУ імені Тараса Шевченка, 2018. С. 245-247.
- Чалдині Р. Психологія впливу-2. Наука & практика ; пер. з англ. Н. Коваль.

- Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2021. 400 с.
8. Шахова О.Г. Соціальна психологія особистості : навч. посіб. Харків: «Контраст», 2019. 116 с.
 9. Cass R. Sunstein. Conformity: The Power of Social Influences. NYU Press. 2019. 176 p.
 10. Dolinski Dariusz, Grzyb Tomasz The Social Psychology of Obedience Towards Authority. An empirical tribute to Stanley Milgram. London : Routledge. 2020. 166 p.
 11. Jones Jean G., McClanahan Andi, Sery Joseph Persuasion in Society ; 4th edition. London : Routledge. 2022. 374 p.
 12. Gross Richard The Psychology of Prejudice. London : Routledge. 2021. 162 p.
 13. Poggi Isabella, D'Errico Francesca Social Influence, Power, and Multimodal Communication. London : Routledge. 2022. 290 p.
 14. Rotenberg Ken The Psychology of Interpersonal Trust. Theory and Research. London : Routledge. 2020. 180 p.